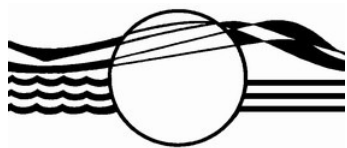

Openbare basisschool Westerkim

Daltonwijzer voor ouders

WESTERKIM EN DALTON

DALTONONDERWIJS

Westerkim vindt het belangrijk rekening te houden met de mogelijkheden van het kind en de verschillen tussen kinderen. Aandacht voor ieder kind, zelfstandigheidsbevordering, werken aan verantwoordelijkheid en samenwerken vinden wij essentiële waarden. Deze waarden zijn de pijlers van het Daltononderwijs. Westerkim heeft in 2010 haar Daltonlicentie behaald. Op onze school werken Daltongecertificeerde leerkrachten.

WAT IS DALTONONDERWIJS?

Ieder mens is in staat om verantwoordelijkheid te dragen voor zichzelf en voor zijn omgeving. Dat is de kern van het Daltononderwijs. Daarom wordt het Daltononderwijs vorm gegeven rondom drie pijlers:

Pijler 1 Zelfstandigheid

Pijler 2 Samenwerken

Pijler 3 Verantwoordelijkheid

Deze drie pijlers vormen samen een voorwaarde om goed te kunnen functioneren in een democratische samenleving. De ontwikkeling hiervan bij kinderen gebeurt stap voor stap, met duidelijke afspraken. De leerkracht is hier bewust mee bezig en biedt veiligheid, structuur en uitdaging. De leerkracht draagt kennis over en is tevens begeleider en coach.

Pijler 1: Zelfstandigheid

Vroeger moest een kind stilzitten en luisteren. Na de uitleg volgde oefenen en herhalen. Voor een grote groep kinderen was de uitleg en de hoeveelheid te oefenen leerstof niet geschikt. De uitleg was te lang of juist te kort. Ook heeft het ene kind meer tijd nodig om de stof te oefenen dan het andere. Opdrachten zijn nu beter aangepast aan de mogelijkheden van het kind. Als de leerstof goed bij de leerling past, kan deze er zelfstandig mee bezig zijn en problemen zelf oplossen. Hoe zelfstandiger het kind is, hoe beter het leert gerichte keuzes te maken. Dit gaat niet vanzelf. Dit wordt langzaam onder begeleiding van de leerkracht opgebouwd. Naarmate kinderen ouder worden, kunnen ze steeds meer taken zelfstandig uitvoeren. Daarom zal een weektaak in de onderbouw uit minder taken bestaan dan in de bovenbouw.

Om kinderen te leren zelfstandig te werken maken we gebruik van:

- Weektaken
- Instructietafel
- Daltonborden
- Uitgestelde aandacht
- Dagkleuren
- Werkplekken

Weektaak

Een weektaak is een speciaal voor dat kind samengesteld weekplan met daarop:

- Basistaken zoals rekenen, taal, schrijven en wereldoriëntatie;
- Eigen taken zoals herhaling of verrijkingsoefeningen;
- Keuzetaken: taken die aansluiten bij de interesse van het kind.

De weektaak wordt aangepast aan het kind wat betreft niveau, hoeveelheid en interesse. Op de weektaak is ruimte voor communicatie tussen leerling, ouders en leerkracht.

Instructietafel

Aan deze tafel krijgen kinderen uitleg in kleine instructiegroepen.
Zo wordt instructie op maat gegeven.

Dagkleuren

Iedere dag heeft een eigen kleur, deze gebruiken de kinderen om hun weektaak te plannen en/of af te tekenen. In alle groepen komen deze kleuren terug.

Daltonborden

Daltonborden hangen in iedere groep. Hierop kunnen leerlingen zien wat ze die dag gaan doen en met wie ze samen mogen werken (maatjes). De dagkleuren hangen op het Daltonbord en de kinderen kunnen zien wie er aan de instructietafel mag komen.

Uitgestelde aandacht

Tijdens de uitgestelde aandacht mogen kinderen niets aan de leerkracht vragen. Dit stimuleert kinderen zelf na te denken en naar oplossingen te zoeken. Er zijn momenten dat ze geen vragen mogen stellen aan elkaar en de leerkracht en er zijn momenten dat leerlingen elkaar wel iets vragen. De leerkracht zit aan de instructietafel en geeft instructie aan kinderen in kleine groepjes.

Werkplekken

Kinderen mogen tijdens het werken aan de weektaak hun eigen werkplek kiezen, afhankelijk van de taak die ze gaan doen. Ook in de hal zijn werkplekken ingericht. Dit verschilt van kind tot kind.

Pijler 2: Samenwerken

In de maatschappij is het belangrijk om goed te kunnen samenwerken. Ook wij vinden dat belangrijk. Op Westerkim leren kinderen bijvoorbeeld om hulp te vragen aan de leerkracht of aan andere leerlingen als ze een taak niet zelf kunnen uitvoeren. Van elkaar leren is belangrijk. Leerlingen vullen elkaar aan, helpen elkaar op basis van sterke en zwakke punten. Ook leerlingen van verschillende groepen kunnen elkaar helpen. Door samenwerkend - leren halen kinderen betere resultaten, zowel op sociaal gebied als op leer gebied. Om leerlingen te leren samenwerken maken wij gebruik van:

- Bewuste groepsindeling
- Maatjeswerk
- Bewuste toepassing van didactisch werkvormen m.b.t. samenwerken
- Hanteren van samenwerkingsdoelen
- Kanjertraining

Bewuste groepsindeling

De kinderen worden in groepen van vier a vijf kinderen geplaatst en blijven voor een langere periode zo zitten. Gedurende die periode werken zij regelmatig als team samen.

Maatjeswerk

Tijdens het werken aan de weektaak, worden speciaal geselecteerde taken (talige taken) met een maatje uitgevoerd. De leerkracht stelt de maatjes samen, dit is te zien op het Daltonbord. De maatjes wisselen elke twee weken.

Bewuste toepassing van werkvormen, coöperatief leren

De leerkracht maakt gebruik van diverse didactische werkvormen om het samenwerken te stimuleren. Een voorbeeld hiervan is genummerde hoofden waar bij de leerlingen gezamenlijk binnen hun groepje van vier tot een antwoord moeten komen. Hierbij moeten ze eerst zelf nadenken, dan overleggen en tot een gezamenlijk antwoord komen. Op deze manier stimuleert de leerkracht het zelf nadenken en een bijdrage leveren aan de groep, het

overleggen en aan elkaar uitleggen, het elkaar overtuigen. We noemen het werken met verschillende werkvormen, coöperatief leren.

Samenwerkingsdoelen

Voor iedere groep zijn samenwerkingsdoelen opgesteld. Deze worden met de kinderen besproken tijdens het invullen van het Daltonrapport.

Pijler 3: Verantwoordelijkheid

Omgaan met vrijheid betekent niet dat een kind doet waar hij zin in heeft. Kinderen zullen (afhankelijk van de leeftijd) in meer of mindere mate die vrijheid en verantwoordelijkheid moeten ervaren. Niet alle kinderen kunnen dezelfde vrijheid aan en zullen dus niet in gelijke mate zelfstandig kunnen functioneren. Het kind leert om te gaan met vrijheid en verantwoordelijkheid door te werken met onder andere de weektaak.

Om leerlingen te leren zich verantwoordelijk te voelen voor hun eigen leerproces maken wij gebruik van:

- Zelf nakijken / verbeteren
- Nakijktafel
- Zelf plannen
- Zelf nadenken over eigen taak en keuzetaak
- Huishoudelijke taken
- Kanjertraining
- Reflecteren

Zelf nakijken / verbeteren

Kinderen kijken gedeeltelijk hun eigen werk na. Dit wordt ze stap voor stap geleerd. Op deze manier weten kinderen onmiddellijk hoe ze hun werk hebben gemaakt en waar eventueel nog problemen zitten. Kinderen wordt geleerd kritisch naar hun werk te kijken en verbeteringen aan te brengen en het te bespreken met de leerkracht.

Nakijktafel

In iedere groep is een nakijktafel, waar de materialen liggen om zelf te kunnen nakijken.

Zelf plannen

Kinderen bepalen zelf wanneer ze welke taak maken, hiervoor gebruiken ze de dagkleuren. De weektaak moet op het eind van de week af zijn. Als dit niet lukt wordt samen met de leerkracht bekeken hoe dit komt, eventueel wordt de weektaak aangepast, gaat er werk mee naar huis of wordt op de volgende weektaak onder eigen taak geplaatst.

Zelf nadenken over eigen taak en keuzetaak

De kinderen denken na over welke leerstof ze nog extra willen oefenen of van welke leerstof ze uitbreiding willen. De keuzetaak wordt gekozen uit vier verschillende taken. De keuzetaak staat in de basistaken zodat ieder kind hiervoor in de gelegenheid is.

Huishoudelijke taken

De huishoudelijke taken staan op het Daltonbord. De kinderen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het opruimen van de klas.

Kanjertraining

Met de Kanjertraining willen we kinderen leren op een goede manier met zichzelf en met anderen om te gaan. Dit is belangrijk omdat binnen het Daltononderwijs veel samengewerkt wordt. Daarnaast vinden we het belangrijk dat alle kinderen zich veilig voelen op school en de sfeer in de klas moet prettig zijn. Bij de Kanjertraining gaat het om twee zaken. Ten eerste dat je leert herkennen welk gedrag er is en ten tweede dat kinderen leren dat je je op verschillende manieren kunt gedragen. Iedere vorm van gedrag lokt een reactie uit. We maken kinderen bewust door hen verschillende manieren van reageren aan te bieden.

Kanjertrainingen stimuleert ook de groepsvorming. In een groep waarin je elkaar kent en het veilig is, zal vervelend gedrag (pestgedrag) een stuk minder voorkomen.

Elk kind is een Kanjer, en leert zich als een Kanjer te gedragen!

Reflecteren

Dagelijks wordt door de leerkracht met de leerlingen teruggekeken op de activiteiten van die dag. Dit gebeurt ook daar waar nodig individueel of in groepjes. Leerlingen schrijven bovendien achterop de weektaak hoe het gegaan is en welke punten er in die week zijn gehaald.

TOT SLOT

Uiteraard is het geven van goed onderwijs nooit helemaal klaar. Zo zijn er daltonpijlers bijgekomen; **Effectiviteit** en **Reflectie**. Deze zullen we verder gaan uitwerken. We blijven voortdurend in ontwikkeling. Dit schooljaar zullen we de keuzetaken die er voor kinderen zijn gaan uitbreiden.

Vanzelfsprekend bent u altijd van harte welkom met uw vragen en suggesties.

Team openbare basisschool Westerkim
Albert van Dam